

DE NAAKTE CHRISTEN
over koninkrijk en kwetsbaarheid

Arie-Jan Mulder

Colofon:

uitgave: De Lepelaar uitgeverij, Purmerend, www.delepelaar.org

© Arie-Jan Mulder 2024
ariejanmulder@gmail.com

ISBN 9789081547482

NUR 707

De bijbeltekst in dit boek is *schuin gedrukt* en ontleend aan de Nieuwe Bijbelvertaling © Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap 2004, tenzij anders aangegeven.

Met hartelijke dank aan mijn trouwe meezer
Ria Kolstein

En in dankbare herinnering aan mijn lieve zus
Lia van den Eertwegh,
die zo graag ook met dit boek weer had willen helpen.

Inhoud

- 1 Vooraf
- 2 Dat koninkrijk
- 3 Vrede
- 4 Vrede en spruitjes
- 5 Zaad
- 6 Heilig leven
- 7 Een modderfiguur
- 8 Doe me geen pijn!
- 9 Raak me aan!
- 10 Eten met zondaars
- 11 Twee dochters
- 12 Groot en klein
- 13 De dood en de liefde

1. Vooraf

Dat koninkrijk van God, waar Jezus het zo vaak over had, wat is dat eigenlijk? Hoe werkt het? Wat kunnen we ermee in ons dagelijks leven? Dit boek brengt het heel dichtbij en maakt het vooral ook praktisch.

Met een frisse benadering van de oude bijbelse verhalen laat ik zien hoe het koninkrijk van God bloeit in onze kwetsbaarheid. Wanneer wij onze zekerheden durven loslaten en ons als het ware bloot geven aan de ander, maken we ruimte voor verbinding en liefde.

Dat was de uitdaging die Jezus zijn leerlingen voorhield en dat is voor ons nog steeds de vraag, telkens weer: laten we in onze ontmoetingen het koninkrijk van de liefde gebeuren, of het koninkrijk van de eigenliefde?

Het koninkrijk van God belooft ons geen aards paradijs, maar wel de mogelijkheid om God koning te laten zijn in onze kwetsbaarheid.

Wat is dat een rijk en praktisch inzicht!

2. Dat koninkrijk

‘Dat koninkrijk van U, weet U wel, wordt dat nog wat?’

Met deze woorden eindigt een gedicht van Gerard Reve, een schrijver die bekend was om zijn bijzondere stijl, maar vooral ook door de onderwerpen waarover hij schreef en de expliciete manier waarop hij dat deed. Hij was iemand die graag de grenzen opzocht maar ook iemand die zijn hele leven worstelde met God.

Ook in dit gedicht lijkt hij met zijn afsluitende vraag God zelfs een sneer uit te delen. Maar ik denk dat we iets verder moeten kijken dan zo’n eerste indruk. Het gedicht is geschreven bij het graf van een jongeman die op 18-jarige leeftijd is overleden, blijkbaar neergeschoten in oorlogstijd. Uit het gedicht spreekt verdriet en machteloosheid om een leven dat in de knop is gebroken. Alleen God begrijpt zoiets misschien, maar wij mensen niet, zegt de dichter. En dan denkt hij aan het koninkrijk van God, waar Jezus het altijd over had en hij slaakt een kreet van pijn over de hoop die God belooft en de wanhoop waarin wij zo vaak leven. En is dat niet een gevoel dat wij allemaal kennen, diep van binnen? Is dat niet een pijn die voor ieder van ons herkenbaar is? We verlangen naar leven en naar heilheid maar de wereld is vol pijn en lijden. En hoe zit het dan eigenlijk met het koninkrijk van God? Is dat iets voor een verre toekomst, iets dat ooit nog eens moet komen, of heeft het ook betekenis voor ons dagelijks leven nu?

Dat is een vraag die ook direct op tafel ligt wanneer Jezus in de openbaarheid treedt. Daarover schrijft de evangelist Marcus: *Nadat Johannes gevangen was genomen, ging Jezus naar Galilea, waar hij Gods goede nieuws verkondigde. Dit was wat hij zei: ‘De tijd is aangebroken, het koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws.’*¹

¹ Marcus 1:14,15

Het goede nieuws is dat het koninkrijk van God dichtbij is, zegt Jezus. Dat klinkt veelbelovend. Maar wat eigenlijk wel heel vreemd is, is dat hij dat niet verder uitlegt. Wat is het koninkrijk van God? Hoe werkt het? Waar en wanneer wordt het zichtbaar? Dat zijn heel voor de hand liggende vragen, maar ze worden door Jezus allemaal niet concreet beantwoord. Er wordt ons in het vervolg verteld dat Jezus rondtrekt en preekt en genezingen doet, maar wat dat koninkrijk nu precies inhoudt, legt hij niet uit. Nooit geeft hij een definitie van dat begrip, terwijl het toch de kern van zijn boodschap is.

Het koninkrijk van God
is dichtbij, zegt Jezus.
Maar hij legt niet uit
wat het is

Dat is aan de ene kant heel raadselachtig, maar aan de andere kant doet hij dat blijkbaar heel bewust en moet het dus ook veelbetekenend zijn.

Als we dan zelf proberen te formuleren wat het koninkrijk van God is, dan kunnen we wel bedenken dat het moet gaan om een situatie waarin God koning is, waarin God regeert. Dat spreekt eigenlijk wel vanzelf. Maar dan blijft de vraag: hoe en wanneer regeert hij dan?

Het lijkt op ...

Jezus spreekt later wel veel over het koninkrijk, maar dat doet hij vooral in de vorm van verhalen, in gelijkenissen die hij de mensen vertelt. Hij zegt dus steeds dat het koninkrijk **lijkt** op dit en **lijkt** op dat, maar nooit zegt hij wat het dan precies **is**. Dat moet wel een bewuste keus van Jezus zijn, en dat moet dus ook wel iets zeggen over dat koninkrijk. Hij wil het blijkbaar niet definiëren en hij wil niet precies vastleggen wat het inhoudt. Door er zo mee om te gaan maakt hij in elk geval al duidelijk dat het koninkrijk van God iets ongrijpbaars heeft. Op een keer zegt hij dat ook letterlijk wanneer hem daarnaar gevraagd wordt:

*Toen de Farizeeën Jezus vroegen wanneer het koninkrijk van God zou komen, antwoordde hij hun: 'De komst van het koninkrijk van God laat zich niet aanwijzen, en men kan niet zeggen: "Kijk, hier is het!" of: "Daar is het!" Maar weet wel: het koninkrijk van God ligt binnen uw bereik.'*¹

Het koninkrijk van God, de kern van Jezus' boodschap, laat zich niet aanwijzen, zegt hij. We kunnen het koninkrijk op geen enkele manier vastspijkeren, we kunnen het niet in regels vatten, en er geen handboek of protocol voor opstellen. En dat terwijl we aan dat soort dingen in het algemeen juist zo'n behoefte hebben. We verlangen naar regels en definities om houvast te hebben in ons leven en in ons geloof. Het idee dat we de juiste meningen of de juiste leer hebben geeft ons - ten onrechte! - een veilig gevoel. En dat is iets waar we nu eenmaal allemaal erg naar verlangen in een wereld vol onzekerheid en dreiging. Maar Jezus kiest er heel opvallend voor om niet aan die behoefte tegemoet te komen.

Het is dus vanaf het begin duidelijk dat Jezus niet een leer komt brengen. Zijn boodschap gaat niet over een aantal dingen die je moet geloven en waar je een lijst van kan maken. Veel kerken hebben op hun website staan 'wij geloven dit en dat en dat', maar dat is niet hoe Jezus het doet. Daar heeft hij natuurlijk goede redenen voor. En het lijkt mij dat een van die redenen is dat hij ons wil helpen om een beetje weg te blijven bij de ernstige en besmettelijke ziekte van de gelijkhebbelij. Want handboeken en gedetailleerde geloofsbelijdenissen kunnen soms misschien wel nuttig zijn, maar ze leiden vooral tot heel veel discussie en strijd, zoals de kerkgeschiedenis helaas op allerlei akelige manieren heeft laten zien. Want zodra we beginnen te formuleren wat we geloven, staan er anderen op die tegenovergestelde meningen aanhangen. En voor we het

¹ Lucas 17:20,21